

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม และวิถีทัศน์ของชุมชนโลก ตลอดจนช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเรียนรู้ และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม รวมทั้งมีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสารได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) เมื่อพิจารณาทักษะการเรียนรู้ภาษา ไม่ว่าจะทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ซึ่งทักษะการเขียนเป็นทักษะที่ยากและซับซ้อนมากกว่าทักษะอื่นๆ เพราะนอกจากผู้เขียนจะต้องเขียนให้ถูกต้องตามโครงสร้างของภาษาและไวยากรณ์แล้ว ผู้เขียนจำเป็นต้องเรียบเรียงความคิดก่อนเขียนและต้องคำนึงถึงว่าจะเขียนอย่างไรจึงสื่อความหมายได้ดีที่สุด นอกจากนี้ ความรู้ด้านคำศัพท์นั้นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างมากในการเรียนภาษาอังกฤษ หากว่าผู้เรียนมีความรู้คำศัพท์อย่างดี จะทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งถือได้ว่าความรู้คำศัพท์เป็นองค์ประกอบพื้นฐานและสิ่งจำเป็นในการพัฒนาทุกๆ ทักษะของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ดังที่ รุ่งรวี ปัญญาแก้ว (2550) ที่กล่าวว่า ความรู้คำศัพท์เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการถ่ายทอดความรู้สึกลึกซึ้งในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน การมีความรู้คำศัพท์เพียงพอ และสามารถใช้คำศัพท์นั้นๆ ได้ถูกต้องตามบริบทที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้ทั้งในการพูดและการเขียน สอดคล้องกับ นิธิดา อติภทรนันท์ (2540) กล่าวว่า การเรียนรู้คำศัพท์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ภาษาที่สอง เพราะคำศัพท์เป็นพื้นฐานให้กับการเรียนรู้โครงสร้าง และ การใช้ภาษา

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ยังมีความรู้ด้านคำศัพท์ไม่เพียงพอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรัชชา เงินดี (2547) ที่พบว่า คำศัพท์ในภาษาอังกฤษเป็นอุปสรรคหนึ่งที่ทำให้

นักศึกษาไทยอ่านภาษาอังกฤษได้ไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับ นาตยา หิรัญสถิตย์พร (2537, อ้างใน ประทีป ดี, 2546) ให้ความเห็นว่า ปัญหาด้านคำศัพท์เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด ถ้าผู้เรียนไม่มีความหมายของคำศัพท์ก็ทำให้ไม่สามารถสื่อสารได้ ผู้สอนจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อความรู้คำศัพท์ของผู้เรียน เพราะยิ่งผู้เรียนมีความรู้คำศัพท์มากเท่าใด ก็สามารถสื่อความหมายทั้งในการเขียนและการพูดมากเท่านั้น ดังนั้น การช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์และสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้องนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องทราบหลักการและวิธีการที่เหมาะสมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ โดย นิธิดา อธิภทรนันท์ (2540) กล่าวว่า การสอนคำศัพท์นั้นมีจุดประสงค์ไม่เพียงแต่ให้ผู้เรียนทราบความหมาย แต่ควรจะครอบคลุมถึงความสามารถในการระลึกคำได้ ดังนั้น ผู้สอนจะต้องมีจุดมุ่งหมายชัดเจนว่า ผู้เรียนต้องการเรียนรู้คำศัพท์ใดบ้าง คำศัพท์ที่สอนควรเหมาะสมกับระดับและความต้องการของผู้เรียนและควรจัดให้ผู้เรียนได้พบคำศัพท์ใหม่ๆ ในบริบทต่างๆ บ่อยครั้ง เพื่อให้ผู้เรียนได้ซึมซับความหมายและจดจำคำศัพท์ได้เร็วขึ้น

ในปัจจุบันนี้การเรียนการสอนทักษะการเขียน ได้เน้นเรื่องของการเขียนเชิงสร้างสรรค์มากขึ้น โดยผู้สอนได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกใช้ความคิดสร้างสรรค์ที่มีในแต่ละคน อีกทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น และสามารถเขียนออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ พิสมัย อำไพพันธ์ (2537) ได้ให้ความคิดเห็นว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นการแสดงออกซึ่งความรู้ตึกนึกคิดของตนเอง ซึ่งมีได้ลอกเลียนแบบใคร และให้ความคิดแปลกใหม่ โดยใช้ภาษาที่คมคายกระทัดรัด ซึ่งจะช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิดได้อย่างรวดเร็ว ทักษะดังกล่าวสอดคล้องกับ แนวคิดของ กรรณิการ์ พวงเกษม (2533) และ อัจฉรา ชิวพันธ์ (2535) ได้กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นการเขียนที่มีลักษณะของความคิดริเริ่ม โดยที่ผู้เขียนจะต้องใช้จินตนาการและประสบการณ์ของตนเองมาเชื่อมโยงความคิดในการเขียน แล้วถ่ายทอดออกมาด้วยถ้อยคำที่สละสลวย โดยมีได้ลอกเลียนแบบของผู้อื่น นอกจากนี้ ในการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์นั้น ผู้เขียนจำเป็นต้องมีความรู้ด้านคำศัพท์ เพราะถึงแม้ผู้เขียนจะสามารถจินตนาการ และใช้โครงสร้างทางภาษาได้ถูกต้อง แต่หากไม่รู้คำศัพท์ที่ต้องการใช้ในการสื่อความหมายอย่างเพียงพอ ก็ไม่สามารถผลิตงานเขียนที่ดีออกมาได้ ความรู้ด้านคำศัพท์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างมากในการเรียนการสอนเขียนภาษาอังกฤษ เพราะหากผู้เขียนสามารถใช้คำศัพท์ในสถานการณ์ต่างๆ ได้ จะช่วยให้ผู้เขียนมีความเชื่อมั่นในการใช้ภาษา เพราะคำศัพท์เป็นส่วนสำคัญในการสื่อสาร (Allen & Vallete, 1977 อ้างใน ประทีป ดี, 2546) แม้ว่าความรู้คำศัพท์จะเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนการสอนทักษะการเขียน แต่ปัจจุบันนี้การเรียนการสอนทักษะการเขียน ไม่ได้มุ่งหวังให้

ผู้เรียนเขียนออกมาได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การใช้ภาษาเท่านั้น ยังมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ของตนในงานเขียนและเรียบเรียงเป็นงานเขียนในเชิงสร้างสรรค์อีกด้วย

จากการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนเขียนในปัจจุบัน พบว่า อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ยังคงเน้นและยึดตัวเองเป็นศูนย์กลางของการจัดกิจกรรม ผู้เรียนไม่สามารถแสดงความคิดเห็นของตนผ่านงานเขียนได้อย่างอิสระ และมักใช้วิธีการสอนแบบเน้นผลงานที่ยึดความถูกต้องของรูปแบบการเขียนและกฎเกณฑ์ทางภาษา ซึ่งเป็นเรื่องที่ยากและสลับซับซ้อน ทำให้ผู้เรียนเกิดความท้อแท้ เบื่อหน่ายและไม่สนใจเรียน และขาดแรงจูงใจในการเรียน ทำให้การเรียนการสอนเขียนไม่ประสบผลสำเร็จมากนัก (กัลยา ไตรศรีศิลป์, 2542) นอกจากนี้ พัชรโรบล จริยจิตินันท์ (2547) กล่าวว่า ปัญหาที่เกิดจากหลังจากการจัดการเรียนการสอนในนักศึกษา ระดับอุดมศึกษา คือ นักศึกษาคิดไม่เป็น กล่าวคือ นักศึกษาลอกเลียนแบบได้แต่ไม่สามารถประยุกต์สิ่งที่ลอกเลียนแบบให้เหมาะสมกับสังคมได้ ทั้งนี้ เพราะนักศึกษาริเริ่มแบบท่องจำ จากการถ่ายทอดความรู้ตามทฤษฎีที่ครูสอน แต่ไม่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ปัญหาด้านความรู้คำศัพท์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ส่งผลต่อปัญหาด้านการเขียนของผู้เรียน เพราะหากผู้เรียนมีความรู้คำศัพท์ไม่เพียงพอ จะทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดงานเขียนออกมาได้อย่างชัดเจน ดังที่ รุ่งรวี ปัญญาแก้ว (2550) ให้ความเห็นว่า ปัญหาด้านคำศัพท์เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด ถ้าผู้เรียนไม่มีความหมายของคำศัพท์ ก็ทำให้ไม่สามารถสื่อสารได้ ดังนั้นผู้สอนจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อความรู้ด้านคำศัพท์ของผู้เรียน เพราะยังผู้เรียนมีความรู้ด้านคำศัพท์มากเท่าใด ก็จะสามารถสื่อความหมายและถ่ายทอดออกมาเป็นงานเขียนได้มากเท่านั้น

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้สอนจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดที่จะต้องหาสิ่งเร้า สื่อการสอนและกลวิธีการสอน หรือกิจกรรมที่เหมาะสมมากระตุ้นให้ผู้เรียนรับรู้แล้วเกิดอารมณ์ความรู้สึก จินตนาการ และเชื่อมโยงความคิดถ่ายทอดออกมาเป็นงานเขียนได้ ครูผู้สอนจึงควรรูปแบบการสอนที่มีเทคนิค วิธีการในการจัดกิจกรรมที่น่าสนใจ และมีความหลากหลายในการฝึกฝน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างเต็มที่ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ดังเช่น งานวิจัยของ ศศิณี เชื้อนแก้ว (2545) ที่ได้ใช้กิจกรรมเขียนบันทึกการอ่านเพื่อส่งเสริมทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์และการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สถาบันราชภัฏลำปาง พบว่า กิจกรรมการเขียนบันทึกการอ่าน ทำให้ผู้เขียนได้แสดงออกซึ่งประสบการณ์และจินตนาการอย่างเสรี ผู้เรียนได้แสดงความสามารถที่มีอยู่ในตัว แต่พลัดพลินไปกับงานเขียน ทำให้นำไปสู่การส่งเสริมทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ และงานวิจัยของ ประทีป ดี (2546) ที่ได้ใช้กิจกรรมเพลงเพื่อส่งเสริมความรู้ด้านคำศัพท์ และความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพนัสนิคมวิทยา จังหวัด

พบว่า กิจกรรมเพลงช่วยให้ผู้เรียนเรียนอย่างเพลิดเพลิน สนุก และไม่ตึงเครียด ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คำศัพท์จากเพลงและพัฒนาการคิดอย่างสร้างสรรค์โดยได้รับแรงบันดาลใจจากเพลง และนำไปสู่การพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ ทั้งนี้ จึงได้นำรูปแบบการสอนของวิลเลียมส์ (Williams, 1970) ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนที่มีลักษณะของกิจกรรมที่หลากหลาย และเป็นรูปแบบการสอนที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึก รูปแบบการสอนนี้เป็นกระบวนการที่เน้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด การแสดงความรู้สึก และแสดงออกในวิถีทางของความคิดสร้างสรรค์ อันมีแนวคิดสอดคล้องกับทฤษฎีแรงด้านความรู้สึก (Affective Filter Hypothesis) ของ Krashen (1982) ที่กล่าวว่า การนำวิธีการของทฤษฎีแรงด้านความรู้สึกไปประยุกต์ใช้ก็คือ การที่ผู้สอนต้องใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยการจัดกิจกรรมที่สร้างแรงจูงใจในการเรียนและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งครูสามารถทำได้โดยสร้างบรรยากาศในการเรียนที่ไม่เคร่งเครียดเกินไป เพื่อให้ผู้เรียนจะได้ทำงานด้วยความสบายใจ อีกทั้ง ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ (Constructivism) ผู้เรียนจะเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง อาศัยประสบการณ์เดิม หรือการปฏิสัมพันธ์กับสังคม สิ่งแวดล้อมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ครูเป็นผู้คอยสนับสนุนและจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งการใช้รูปแบบการสอนของที่ช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดและแสดงออกอย่างอิสระ ผู้สอนมีบทบาทสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างแรงจูงใจ และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540)

รูปแบบการสอนของวิลเลียมส์ มีลักษณะที่สำคัญ 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชาในหลักสูตร เป็นการสอนความคิดสร้างสรรค์ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และสามารถเลือกกลวิธีการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชานั้นๆ ส่วนด้านพฤติกรรมการสอนของครูในการสอนของครูเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กนั้น วิลเลียมส์เน้นเทคนิควิธีสอน และการเสนอกิจกรรมอันเป็นหัวใจสำคัญในการเสริมสร้างพฤติกรรมสร้างสรรค์ วิลเลียมส์ได้เสนอเทคนิควิธีสอนและการจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลาย และนำไปสู่ด้านพฤติกรรมเรียนของผู้เรียน โดยพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนด้านความคิดสร้างสรรค์จะต้องเกิดขึ้นทั้งทางด้านสติปัญญา และเจตคติหลังจากได้รับการเรียนโดยใช้เทคนิควิธีการสอนของวิลเลียมส์แล้ว

จากรูปแบบการสอนของวิลเลียมส์ โดยเฉพาะด้านพฤติกรรมการสอนของครู ที่ได้กล่าวไปข้างต้นนั้น วิลเลียมส์ ได้เสนอเทคนิคหรือกิจกรรมการสอน ทั้งสิ้นจำนวน 18 ลักษณะ ซึ่งในแต่ละลักษณะนั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนเช่นเดียวกัน โดยได้คัดเลือกจำนวน 10 ลักษณะ ซึ่งเป็นลักษณะที่มีความเหมาะสม และสามารถนำมาปรับใช้ในการสอนการ

เขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ และสามารถส่งเสริมด้านความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษได้ ดังนี้

การสอนโดยการพิจารณาลักษณะ (Attributes) เป็นการสอนให้ผู้เรียนรู้จักการพิจารณาลักษณะต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ ทั้งของมนุษย์ สัตว์ สิ่งของในลักษณะที่แตกต่างไปกว่าที่เคยคิด การสอนโดยการค้นหาคำตอบจากคำถามที่กำกวมไม่ชัดเจน (Tolerance for Ambiguity) เป็นการค้นหาคำตอบจากคำถามที่มีความหมายหลายนัย เป็นการฝึกให้ผู้เรียนมีความอดทนและพยายามที่จะค้นหาคำตอบต่อปัญหาที่กำกวมหรือเป็นสองนัย การสอนทักษะการค้นคว้าหาข้อมูล (The Skills of Search) เป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จัก การสำรวจและค้นคว้าเพื่อหาข้อมูล เช่น การค้นคว้าหาสาเหตุและผลกระทบ การวิเคราะห์ถึงผลลัพธ์ และการสรุปผล การสอนโดยการสร้างสิ่งใหม่จากโครงสร้างเดิม (Organized Random Search) เป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักสร้างสิ่งใหม่ที่พลิกแพลงไปจากของเดิม เช่น การให้ฟังนิทาน แล้วให้แต่งเรื่องใหม่ หรือการแต่งเรื่องต่อท้ายจนจบ การสอนโดยการใช้คำถามช่วยและกระตุ้นให้ตอบ (Provocative Questions) เป็นการตั้งคำถามที่ช่วยและสร้างความรู้สึกให้ชวนคิดค้นคว้า ผู้เรียนสามารถตอบถูกได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าตอบ การสอนโดยการให้ตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลง (Example of Change) เป็นการฝึกให้คิดถึงการเปลี่ยนแปลง การปรับปรุงสิ่งต่างๆ ที่คงสภาพมาเป็นเวลานานให้เป็นไปในรูปแบบอื่น การสอนโดยพัฒนาทักษะการอ่านอย่างสร้างสรรค์ (Creative Reading Skills) เป็นการฝึกให้แสดงความคิดเห็น และความรู้สึกต่อเรื่องที่อ่าน การสอนโดยพัฒนาทักษะการฟังอย่างสร้างสรรค์ (Creative Listening Skills) เป็นการฝึกให้เกิดความรู้สึกนึกคิดในขณะที่ฟัง หรือหลังจากการฟัง การสอนโดยพัฒนาทักษะการเขียนอย่างสร้างสรรค์ (Creative Writing Skills) เป็นการฝึกให้แสดงความคิด ความรู้สึก และจินตนาการ ด้านการเขียนบรรยายหรือพรรณนาให้เห็นภาพ เช่น การกำหนดคำศัพท์มาให้ และให้ผู้เรียนแต่งเรื่องจากคำศัพท์เหล่านั้น และการสอนโดยพัฒนาทักษะการใช้จินตนาการมองเห็นภาพ (Visualization Skills) เป็นการฝึกให้แสดงความรู้สึกนึกคิด จากภาพในแง่มุมแปลกๆ ใหม่ๆ

ดังนั้น การคัดเลือกกลวิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาที่ใช้สอนในแต่ละแผนการสอน โดยได้เลือกใช้กลวิธีการสอนหลายๆ วิธีต่อหนึ่งแผนการสอน ทั้งนี้ เพื่อให้มีความหลากหลายในการจัดกิจกรรมการสอน และเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจที่จะเรียน ไม่รู้สึกเบื่อหน่าย และส่งเสริมให้ผู้เรียนความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งจะนำไปสู่การเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ ทั้งนี้ จึงได้นำรูปแบบการสอนของวิลเลียมส์ข้างต้นมาบูรณาการให้สอดคล้องแนวทางการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ขั้นก่อนการเขียน ครูแนะนำคำศัพท์ อธิบายความหมาย พร้อมยกตัวอย่างประโยคประกอบ เพื่อผู้เรียนจะได้เข้าใจเนื้อหาที่จะสอนเพิ่มมากขึ้น โดยคัดเลือกเนื้อหาให้

สอดคล้องกับหลักสูตร จากนั้นครูให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเพื่อกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์โดยใช้เทคนิคการสอนที่ตรงตามรูปแบบการสอนของวิลเลียมส์ จำนวน 10 ลักษณะ ได้แก่ การสอนโดยการพิจารณาลักษณะ การสอนโดยการค้นหาคำตอบจากคำถามที่กำกวมไม่ชัดเจน การสอนทักษะการค้นคว้าหาข้อมูล การสอนโดยการสร้างสิ่งใหม่จากโครงสร้างเดิม การสอนโดยใช้คำถามช่วยกระตุ้นให้ตอบ การสอนโดยการให้ตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลง การสอนโดยการพัฒนาทักษะการอ่านอย่างสร้างสรรค์ การสอนโดยการพัฒนาทักษะการฟังอย่างสร้างสรรค์ การสอนโดยการพัฒนาทักษะการเขียนอย่างสร้างสรรค์ การสอนโดยการพัฒนาทักษะการใช้จินตนาการมองเห็นภาพ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ และเป็นการสร้างบรรยากาศที่ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ขั้นที่ 2 ขั้นการเขียน โดยครูกำหนดให้ผู้เรียนเขียนภาษาอังกฤษในเชิงสร้างสรรค์ตามหัวข้อที่ครูได้กำหนดให้ ได้แก่ การสร้างผลไม้ที่มีความแปลกใหม่ อาหารรสชาติใหม่ การแต่งตอนจบของเรื่องโรมิโอกับจูเลียตใหม่ การสร้างโรงแรมที่มีความแปลกใหม่ การสร้างสวนสนุกในฝัน และการเขียนถึงความเปลี่ยนแปลงของบ้านเมืองในอีก 20 ปีข้างหน้า

ขั้นที่ 3 ขั้นหลังการเขียน ให้ผู้เรียนนำเสนองานเขียนของตนเอง โดยแลกเปลี่ยนกันอ่านและตรวจงานเขียน ตลอดจนการแสดงความคิดเห็นต่องานเขียนของเพื่อน เพื่อช่วยแก้ไขให้ผู้เรียนเกิดความคิดที่หลากหลาย ซึ่งจะนำไปสู่การคิดที่แปลกใหม่และสร้างสรรค์ จากนั้นให้ผู้เรียนแก้ไขงานเขียนให้สมบูรณ์ก่อนส่งให้ผู้สอนตรวจ

โดยสรุป การจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนของวิลเลียมส์เป็นรูปแบบที่มุ่งเน้นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิด จินตนาการ และกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็น ซึ่งจะนำไปสู่ความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สอดคล้องกับหลักการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของ Smith (1973, อ้างใน ประทีป ดี, 2546) ที่กล่าวว่า การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้น ควรกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิด จินตนาการ และการพัฒนาความคิดของผู้เรียน โดยเน้นอิสระในการแสดงความคิดอย่างเต็มที่ ดังเช่นงานวิจัยของจินตนา สุทธสาส์น (2548) ที่ศึกษาการใช้รูปแบบการสอนสามมิติของวิลเลียมส์ ในการพัฒนาความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนสามมิติของวิลเลียมส์ มีความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ รูปแบบการสอนของวิลเลียมส์ยังประกอบด้วยวิธีการสอนและการจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลาย เช่น การใช้คำถามใช้คำถามที่ช่วยและกระตุ้นให้ตอบ การเปรียบเทียบอุปมาอุปมัย หรือการสร้างสิ่งใหม่จากโครงสร้างเดิม เป็นต้น ซึ่งการใช้วิธีการสอนที่หลากหลายนั้น ทำให้ผู้เรียนไม่เบื่อหน่ายต่อการเรียน มีความสนใจในบทเรียน ทำให้ให้เกิดบรรยากาศในการเรียนรู้ เหมือนดังที่

Hyden (1971, อ้างใน อัจฉรา ชีวพันธ์, 2535) ที่กล่าวว่า การจัดบรรยากาศให้ผ่อนคลาย ไม่เคร่งเครียดเกินไป เพื่อให้ผู้เรียนจะทำงานได้ด้วยความสบายใจ เป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ จากหลักการดังกล่าวข้างต้น จึงได้สนใจที่จะประยุกต์ใช้รูปแบบการสอนของวิลเลียมส์ เพื่อส่งเสริมความรู้คำศัพท์และความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักศึกษาก่อนและหลังการใช้รูปแบบการสอนของวิลเลียมส์
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ของนักศึกษาก่อนและหลังการใช้รูปแบบการสอนของวิลเลียมส์

สมมุติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีสมมุติฐาน ดังนี้

1. นักศึกษามีความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษสูงขึ้นหลังจากที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนของวิลเลียมส์
2. นักศึกษามีทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้นหลังจากที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนของวิลเลียมส์

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553
2. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ รูปแบบการสอนของวิลเลียมส์
 - 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 2.2.1 ความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ
 - 2.2.2 ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์

3. ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนนั้น มีความสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา ภาษาอังกฤษ 3 โดยเนื้อหา ได้แก่ บทเพลง บทความ และวรรณกรรม

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้มีนิยามคำศัพท์เฉพาะ ดังนี้

1. รูปแบบการสอนของวิลเลียมส์ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนความรู้ คำศัพท์ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามแนวทางการสอนของวิลเลียมส์ โดยจัดการเรียนการสอนตามขั้นตอนของการเขียนทั้ง 3 ขั้นตอน ขั้นตอนแรก คือ ขั้นตอนก่อนการเขียน เป็นขั้นตอนของการสอนคำศัพท์ และทำกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ โดยเลือกเนื้อหาของกิจกรรมให้ตรงกับรูปแบบการสอนของวิลเลียมส์ ขั้นตอนที่สอง คือ ขั้นตอนการเขียน เป็นการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามหัวข้อที่กำหนดให้ และขั้นหลังการเขียน เป็นการนำเสนองานเขียนของตนเอง ตลอดจนแสดงความคิดเห็นต่องานเขียนของเพื่อน
2. ความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถในการรู้ความหมายของคำศัพท์ และเลือกใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องเหมาะสมกับบริบท โดยวัดจากแบบทดสอบคำศัพท์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
3. ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการเขียนแสดงความรู้สึนึกคิด ความคิดเห็น จินตนาการและประสบการณ์ของตนเองโดยมิได้ลอกเลียนแบบผู้อื่น ทำให้ได้งานเขียนมีความแปลกใหม่ ความหลากหลายและน่าสนใจ โดยใช้เกณฑ์การประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ปรับมาจากเกณฑ์การประเมินผลเขียนเชิงสร้างสรรค์ของพะเยาว์ ทักษิณ (2523)

ประโยชน์ที่ได้รับ

ประโยชน์ที่ได้รับในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. เป็นแนวทางในการทำวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ และทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบการสอนของวิลเลียมส์
2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษในการพัฒนาทักษะการสอน โดยใช้รูปแบบการสอนของวิลเลียมส์